

ZOUBKY

Požadavek standardu barzoje je mít pokud možno kompletní chrup. Přesto, že do chovu jsou vybíráni jedinci s kompletním chrupem, lze se občas setkat s jedinci, kterým nějaký zub chybí. Tyto vady se vyskytují ve všech chovaných liniích a i ve vrzích plnochrupých rodičů se může vyskytnout potomek tzv. chudozubý. Plnochrupost je geneticky dominantní vlastnost chudozubost je geneticky založená vlastnost recesivní.

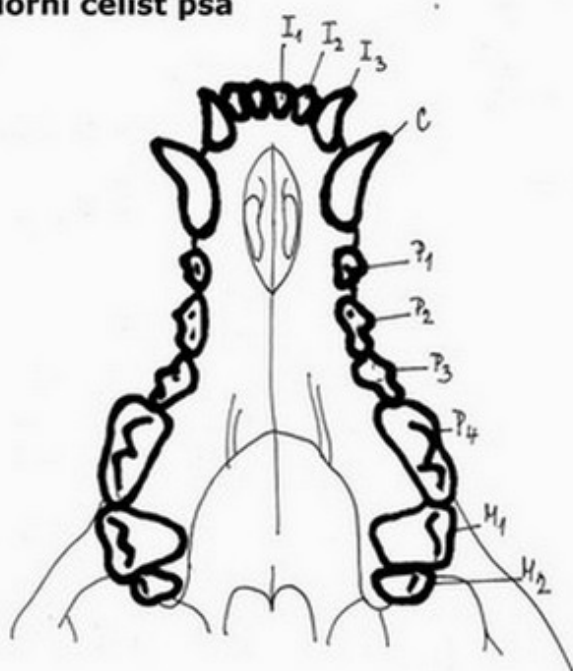
I u volně žijících psovitých šelem je zaznamenána určitá redukce, chybění některých zubů. Většinou se jedná o zuby malé, ve spodní čelisti, ale i o některé řezáky. U barzoje (pokud chybí zub) ve valné většině se jedná o P2 méně často o P1 a P4 v dolní čelisti. Dost časté je chybění M3 v dolní čelisti. Chybění zubů v horní čelisti je méně časté a většinou se jedná o P2. Při celkovém pohledu na plnochrupého barzoje se vždy jeví, jakoby tam zuby chyběly snad u každého jedince. Je to dáno jeho opravdu velmi dlouhou čelistí, takže mezi zuby jsou někdy i značné mezery.

Barzojí zuby se mají jevit jako velké a silné. Stejně tak čelist. U mnoha jedinců, kteří sice mají všechny zuby, je ale nízká spodní čelist. Ta se na pohled jeví jakoby slabá, zuby mají užší základnu, obvykle bývají drobnější. Je to vlastnost, která časem může zanést do chovu problémy se skusem a s chybějícími zuby. Takto nízká čelist má tendenci se zužovat a řezáky spodní čelisti neudrží správný oblouček a mohou tak vznikat nepravidelné skusy. Z vad, které se ještě vyskytují u barzoje bývá opak chudozubosti a to zvýšený počet zubů. Nejedná se o persistující mléčné zuby, tato vada se u barzojů téměř nevyskytuje díky větším mezizubním prostorům, ale o skutečné zdvojení některých zubů. Pokud se tato vada vyskytne obvykle se jedná o P1 nebo P2 v horní čelisti ovšem je otázka do jaké míry tento jev lze nazývat vadou. Tito jedinci se normálně zařazují do chovu a na výstavách se tomu nevěnuje prážádná pozornost.

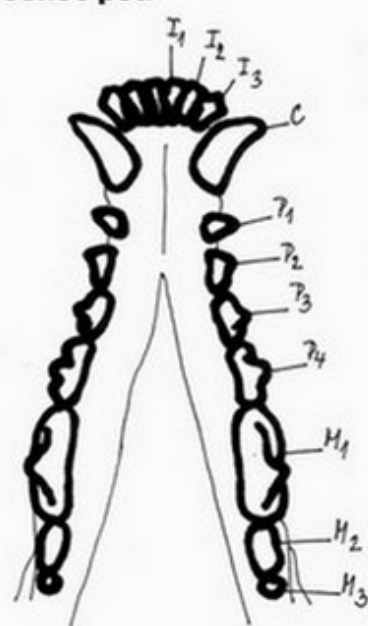
Všechny psovité šelmy se rodí bezzubé kolem 3 týdne stáří jim narůstá mléčný chrup a kolem 4 měsíce stáří nastává výměna mléčného chrupu za trvalý.

Mléčný chrup u psa tvoří z každé strany, v horní i dolní čelisti 3 řezáky, 1 špičák a 3 zuby třenové (premolary), stoličky chybí. Trvalý chrup u psa je tvořen v horní čelisti na každé straně 3 řezáky, 1 špičákem, 4 třenovými zuby a 2 stoličkami, dolní čelist obsahuje o jednu stoličku na každé straně více. **Mléčný chrup má 28 zubů, chrup trvalý 42.** Chrup psa se vyjadřuje v tzv. zubním vzorci který vypadá takto:

Horní čelist psa

Dolní čelist psa

Mléčný chrup:

313 horní

————— čelist(polovina)

313 dolní

Trvalý chrup:

3142 horní

————— čelist (polovina)

3143 dolní

Trvalé zuby jsou v čelisti založeny pod zuby mléčnými a v době výměny musí z čelisti mléčné zuby vytlačit. Někdy se stává, že je třeba, aby mléčný zub odstranil veterinář. Tento problém bývá nejčastější u špičáků a u malých plemen psů.

Zuby mají své názvosloví a speciální označení a je dobré ho používat.

řezáky - incisivi

Id - mléčné

Id1 - klíšťky

Id2 - středáky

Id3 - krajáky

I - trvalé

I1 - klíšťky

I2 - středáky

I3 - krajáky

špičáky - canini

Cd - mléčné

C - trvalé

třenové zuby - premoláry

Pd - mléčné

P - trvalé

stoličky - moláry

M - trvalé

Pak lze zubní vzorec vyjádřit i poněkud jasněji:

Mléčný

3i 1c 3p

3i 1c 3p

Trvalý

3I 1C 4P 2M

3I 1C 4P 3M

SKUS

Požadavek standardu barzoje je skus nůžkový nebo klešťový. Nejčastěji se vyskytuje skus nůžkový, klešťový skus je vždy velmi problematické u barzoje vyjádřit. Opět vzhledem k větší vůli mezizubních prostor a také k poměrně většímu rozdílu ve velikosti jednotlivých řezáků, je klešťový skus obvykle nesnadné rozeznat a přesně určit. Nejlepším vodítkem pro určení "kleští" je asi bližší ohledání obloučků dolní i horní čelisti, zda-li jsou v korektním postavení vůči sobě a zda-li skutečně klíšťky nasedají na sebe přesně. U ostatních řezáků bude totiž téměř vždy jasná mezírka a nikdy na sebe nedosednou. Měly by ale na pohled na sebe směřovat kolmo bez výklonů do předu či dozadu.

Vady skusu se u barzojů mohou vyskytovat opravdu všechny. Nejčastější výskyt je asi podkus, kdy spodní čelist jaksi v růstu nedohnala horní a ve skusu zůstala mezera. Předkus je méně častá vada vzhledem k tomu, že u štěnat barzoje se obvykle trochu rychleji natahuje horní čelist a spodní jí dohání. Méně častou vadou je nepravidelný skus, kdy se jedná vždy o velmi závažný problém a dokonce může být i vyloženě zdravotní. Nepravidelný skus může být jen v lehké formě, kdy obloučky obou čelistí vypadají na pohled korektně, ale řezáky nepravidelně zapadají do sebe, toto nečiní psovi žádný problém. Může se ale vyskytnout vada, kdy nepravidelný skus je způsoben nekorektním postavením právě čelistních obloučků, obvykle je pak rozhozené celé postavení obou čelistí proti sobě a všechny zuby jsou v těžké ortodontické vadě, velmi se obrušují, mohou bolestivě zapadat do mezer na holé dásně a způsobovat záněty a nemožnost řádně přijímat a rozmělnit potravu.

Barzojí štěně si bohužel může někdy nějaký zub vyrazit. Je to poměrně častý jev a je to způsobeno opět většími mezerami mezi zuby. Obvykle si vyrazí malé P1, P2 ve spodní čelisti, ale není výjimkou ani vyražená či zlomená P3 i P4 ve spodní čelisti nebo zlomené špičáky. Při takovém úrazu je dobré lapit psa (obvykle totiž o tom ani neví) najít příslušný zub a co nejrychleji jet k veterináři. Většinou se totiž zub vyrazí opravdu celý a pokud ho dokážete rychle vrátit a zafixovat, je velká naděje, že se "chytí" a ujme zpět.

Většinou barzojů se tvoří zubní kámen záleží ovšem vždy na každém jedinci, na jeho založení a složení slin a také na PH v tlamě. Asi nejúčinnější způsob, jak zabránit tvorbě zubního kamene, je naučit štěně od malička kousat tvrdší věci. Pak stačí jednou v týdnu podat tvrdou syrovou kost (zcela nejlepší jsou lopatky). Tím se pravidelně odstraňuje zubní plak a kámen se prostě netvoří. Je to nejlevnější a velmi účinný boj se zubním kamenem. Někdo možná namítne, že se mu nelíbí nápad podávat kost psovi a ještě syrovou, ale mnohem horší nápad je uložit psa do narkózy a sundávat nánosy zubního kamene leckdy i se zuby. Čištění zubů kartáčkem je určitě také použitelná věc, ovšem při počtech barzojů v jednotlivých chovech je to asi utopie, každému denně čistit chrup. Ono i při této očištění se zubní kámen tvoří a časem se ta vrstva prostě udělá.